

[ID-nr]	Antibiotikabehandling ved urinveisinfeksjoner hos kvinner mellom 20-79 år	
1. Definisjon	Andel resepter for fluorokinoloner av alle foreskrevne resepter til urinveisantibiotika til kvinner mellom 20-79	
2. Sektor	Primærhelsetjeneste	
3. Fagområde	Legemidler	
4. Type	Prosess	
5. Primær dimensjon av kvalitet (Velg en)	Trygge og sikre	
6. Evt. sekundær dimensjon av kvalitet	Utnytte ressurser	
7. Fokusområde		
Godkjenning		
8. Godkjent dato først gang	Saksnr i 360 - 13/10391	
9. Godkjent av	Helsedirektoratet	
10. Revisjonshistorikk	1.0 – juli 2015 etablert som ny nasjonal kvalitetsindikator	
Faglig begrunnelse/målsetning		
11. Begrunnelse for valg	Kinoloner er bredspektrede antibiotika og det viktigste bruksområdet er urinveisinfeksjoner. Kvinner behandles for urinveisinfeksjon vesentlig oftere enn menn, derfor indikatoren er avgrenset til kvinner 20-79 år. Nasjonale faglige retningslinjer for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten anbefaler ikke kinoloner som førstehåndspreparater ved vanlig blærebetennelse (ukomplisert cystitt): «fluorokinoloner (ciprofloksacin) anvendes kun ved kompliserte tilfeller og der resistens for de vanlige/konvensjonelle preparatene foreligger». (1) Kinoloner regnes som resistensdrivende og ciprofloksacin brukes mest og utgjorde >95% av kinolonbruken i 2013. I Norge er bruken av ciprofloksacin mer enn doblet i perioden 2000-2013 og i samme periode er andelen E coli (i urin) som er resistente mot kinoloner økt fra 1 % til 7,2 % (2).	
12. Målsetning	Redusere bruken av kinoloner for behandling av urinveisinfeksjoner hos kvinner. Kinoloner bør ikke utgjøre mer enn åtte prosent av alle utskrevne preparater for urinveisinfeksjoner hos voksne kvinner i alderen 20-79 år (1)	
13. Målgruppe for denne indikatoren (Beskriv formål med denne indikatoren per aktuell målgruppe)	13.1. Politiske aktører	Styringsinformasjon for å redusere resistensutvikling på nasjonalt nivå.
	13.2. Ledelse i sektor	Styringsinformasjon, forebyggende tiltak mot feil bruk av antibiotika.
	13.3. Helsepersonell	Forbedret og korrekt bruk av antibiotika i utøvelse av pasientbehandling i helsetjenestene.
	13.4. Innbygger/pasient/bruker/pårørende	Informasjon og åpenhet om korrekt bruk og utvikling av antibiotika bruk i helsetjenestene.
	13.5. Media	Åpenhet om korrekt bruk og utvikling av antibiotika bruk i helsetjenestene.
14. Begrepsavklaringer	Kinoloner er antibiotika med lang halveringstid og anses som resistensdrivende antibiotika. ATC koder - Anatomisk, terapeutisk kjemisk klassifikasjon av legemidler	
Beregning		
15. Utvalg i fokus (teller)	Antall resepter av fluorokinoloner (ATC kode: J01MA) til kvinner 20-79 år i perioden	
16. Sammenligningsgrunnlag (nevner)	Antall resepter på urinveisantibiotika (definert som pivmecillinam (ATC kode: J01CA08), trimetoprim (ATC kode: J01EA01), trimetoprim-sulfa (ATC kode: J01EE01) nitrofurantoin (ATC kode: J01XE01), ofloxacin (ATC kode: J01MA01), ciprofloksacin (ATC kode: J01MA02)) til kvinner 20-79 år i perioden	
17. Hovedmåltall	Andel resepter for fluorokinoloner av alle urinveisantibiotika resepter hos kvinner 20-79 år	

18. Andre måltall	Totalt antall resepter på urinveisantibiotika til kvinner 20-70 år i perioden Andel kvinner 20-79 år i kommunen som får minst en resept med urinveisantibiotika i perioden
19. Presiseringer rundt utvalg	Alle antibiotika resepter forskrevet til kvinner i primærhelsetjenesten mellom 20-79 år. Antibiotika forskrevet til personer som bor på institusjon er ikke inkludert, som en følge av at reseptregisteret ikke får data fra institusjon, er det satt en grense opp til 79 år. Nedre aldersgrense er valgt som følge av reproduksjonsalderen hos kvinner. Kun personer med gyldig fødselsnummer er inkludert. Videre er aldersinndeling og ATC kodene som inngår i definisjonen av urinveisantibiotika sammenlignbar med Sverige.
20. Manglende rapportering	Hvis antall individer i en indikator er < 5 eller hvis antall ordinasjoner/resepter i enten teller eller nevner er under 5 angis det ingen tall i hele indikatoren.
21. Teknisk beregning av indikator	Ikke relevant
22. Nivå for publisering eksternt	Land, fylke, kommune
23. Standard klassifikasjoner	Fylke/kommune - standard kommuneinndeling med kommunenummer ATC koder - Anatomisk, terapeutisk kjemisk klassifikasjon av legemidler: J01CA08, J01EA01, J01EE01, J01XE01, J01MA01, J01MA02, J01MA
Datainnsamling/kilder	
24. Datakilder	Nasjonalt reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret), Folkehelseinstituttet
25. Bearbeiding/revisjon av data	Ingen manuell bearbeiding. Hvis antall individer i en indikator er < 5 eller hvis antall ordinasjoner/resepter i enten teller eller nevner er under 5 angis det ingen tall i hele indikatoren.
26. Type datakilde og lovhjemmel	Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret). FOR-2003-10-17-1246
27. Hyppighet for innsamling av data hos datakilde	En gang årlig
28. Aktualitet og hyppighet ved publisering som nasjonal kvalitetsindikator	Årlig
Tolkning av tallene	
29. Sammenlignbarhet over tid og sted	Resultatene er sammenlignbare over tid både mellom kommuner i Norge og internasjonalt
30. Feilkilder og usikkerhet	Data viser bruk av antibiotika for personer med bostedsadresse i kommunen. Personer som midlertidig bor utenfor kommunen vil inkluderes i dataene (f.eks studenter).
31. Særskilt informasjon for tolkning av denne indikatoren	I små kommuner kan få antibiotikapasienter gi usikkerhet i tallene f.eks en pasient med høyt forbruk kan gi uvanlige utslag og stor usikkerhet for tolkning av data. Epidemier kan gi store utslag. Data utleveres ikke for kommuner med færre enn 5 antibiotika pasienter i perioden.
32. Relaterte indikatorer	Forekomst av antibiotikabehandling per 1000 innbyggere.
Videreutvikling	
33. Videre utvikling av datakilder/indikator	Kvalitetsindikatoren baserer seg på at noen utvalgte midler er definert som urinveisantibiotika, men noen av disse forskrivningene vil også gjelde andre diagnoser. Dersom det innføres diagnosekoder på resept kan en trekke ut bare de forskrivningene som gjelder urinveisinfeksjoner. Kvalitetsindikatoren kan også forbedres med innhenting av antall som søker behandling for infeksjoner i kommunen.
Publisering	
34. Publiseringsarena	www.helsenorge.no
35. Andre publiseringsarena	Pr. juli 2015 publiseres denne ikke på andre publiseringsarenaer.
Referanser	
36. Referanser	1. Nasjonal faglig retningslinje for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten. (https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/nasjonal-faglig-retningslinje-for-

[antibiotikabruk-i-primerhelsetjenesten](#))

2. Rapporten fra Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober (NORM) og Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens i mikrober fra fôr, dyr og næringsmidler (NORM-VET).

(http://www.unn.no/getfile.php/UNN%20INTER/Fagfolk/www.antibiotikaresistens.no/NORM_VET_2013/NORM%20NORM-VET%202013.pdf)